Gemeente Amsterdam

Participatieverslag Beheerplan Bosplantsoen stadsdeel West

Inhoudsopgave:

1 Inleiding 2
1.1 Aanleiding 2
1.2 Participatie – het proces 2

2 Verslag participatiesessie 4

3 Resultaten participatie & beoordeling 9

4 Consulterende zienswijzen & beoordeling 12

Bijlage 1 – plenaire presentatie & toelichting 13

Colofon:

Versie:	definitief
Datum:	1-5-2026
Notulen en foto's sessie:	Marc van der Zwet (Copijn Advies)
Analyse van de resultaten:	Marc van der Zwet (Copijn Advies), Jaike Bijleveld en Melvin Stigter (gemeente Amsterdam)
Auteurs:	Marc van der Zwet (Copijn Advies) en Jaike Bijleveld (gemeente Amsterdam)
Opdrachtgever:	Gemeente Amsterdam, Verkeer & Openbare Ruimte, Rogier Licher

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Behalve de ca. 300.000 bomen heeft Amsterdam ruim 600 hectare bosplantsoen. Dat is even groot als ongeveer 1200 voetbalvelden. Bosplantsoenen maken ongeveer 17% uit van al het gemeentelijk groen in de stad, het Amsterdamse Bos niet meegeteld.

Bosplantsoen is een gebied dat vooral uit bomen bestaat. Rondom de bomen groeien in de ideale situatie struiken en kruiden. Bosplantsoenen kunnen klein of groot zijn, van enkele tientallen vierkante meters tot wel honderden vierkante meters.

Voor deze bosplantsoenen zijn in 2025 concept beheerplannen per stadsdeel opgesteld. De uitgangspunten in het Plan Biodiversiteit Parken en Natuurgebieden 2025-2030 vormen de basis voor die beheerplannen. Niet alle bosplantsoenen liggen in parken en natuurgebieden. Ook in woonwijken en langs wegen vinden we bosplantsoenen. Die beheren we op dezelfde manier omdat we overal de biodiversiteit willen vergroten.

1.2 Participatie – het proces

Volgens de richtlijnen in de participatieverordening is er bewonersparticipatie georganiseerd. In afstemming met de participatiedeskundigen van de gemeente[1] is er gekozen voor de participatievorm 'reageren' met als doel om de belangen van de bewoners in beeld te krijgen.

De bijeenkomst vond plaats op zaterdag 25 oktober 2025 van 15:00 tot 17:15 uur in Buurthuis Wachterliedpaviljoen. Hiervoor was per mail een uitnodiging verstuurd naar 5 bewoners(groepen) die door de gebiedsmakelaars waren aangeleverd. Ook de gebiedsmakelaars hebben deze uitnodiging ontvangen. Online is een uitnodiging geplaatst via facebook, de nieuwssite van stadsdeel West en op een 'meedoepagina' met daarop aanvullende informatie. Er is op 17 oktober 2025 een uitnodiging in de digitale editie van de Westkrant geplaatst.

Er hebben 5 inwoners gereageerd op de uitnodigingen en er zijn uiteindelijk 7 geïnteresseerden gekomen. Ook bewonersgroep Vrienden van het Westerpark was vertegenwoordigd.

Ook een onderzoeker van de Uva schuift aan, die in opdracht van gemeente Amsterdam de participatieverordening evalueert. Aanwezigen krijgen aan het eind een vragenlijst die anoniem wordt ingevuld. De resultaten zijn geen onderdeel van dit participatieverslag. Zie daarvoor

[1] de participatiedeskundigen zijn: de stedelijke participatietafel en de participatietafel van West, de programmamanagers fysiek, de communicatie-adviseurs van Verkeer en Openbare Ruimte en het dagelijks bestuur van West.

https://openresearch.amsterdam/nl/page/132584/evaluatie-participatieverordening-december-2025

De resultaten uit de bijeenkomst zijn beoordeeld om te kijken of en hoe het beheerplan, de achterliggende data, of de implementatie aangepast moet worden. Zie daarvoor hoofdstuk 3

Aan tien natuur(beherende) organisaties is gevraagd om in de periode 28 januari t/m 11 maart 2026 een adviserende zienswijze in te dienen. Daar heeft één organisatie op gereageerd. Het resultaat is te vinden in hoofdstuk 4.

Afb. 1 bosplantsoen in het Erasmuspark (bronnen: boven – Obliekviewer gemeente Amsterdam / onder: Google maps)

2 Verslag participatiesessie

Aanwezig vanuit gemeente:	Jaike Bijleveld, Melvin Stigter
Aanwezig vanuit Copijn	Marc van der Zwet
Aanwezig vanuit UvA:	Sam van der Vorst (onderzoek t.b.v. evaluatie participatieverordening)
Aanwezige bewoners:	7

15:00 – 15:30 Wandeling

Het eerste halfuur bestond uit een wandeling met beheerder Melvin naar het bosplantsoen in een hoek van het Erasmuspark. Het doel van de wandeling was om een beeld te krijgen van wat bosplantsoen is en hoe je daar als ecologisch beheerder naar kijkt. De beheerder vertelt dat het belangrijk is om bomen te kappen om andere bomen de ruimte te geven (dunning). Hierdoor kunnen mooie bomen groter worden met minder concurrentie van andere bomen en kunnen beheerders sturen op een grotere variatie aan leeftijden en soorten van bomen.

Afb. 2 de route van de wandeling: van Buurthuis Wachterliedpaviljoen naar het rood omkaderde bosplantsoen

15:30 – 16:05 Plenaire presentatie: Jaike

Zie bijlage 1 voor de presentatie en de toelichting.

Aanvulling op bijlage 1, bladzijde/sheet 3: links naar genoemde beleidsdocumenten waar het beheerplan bosplantsoen op aansluit:

- Groenvisie 2020 – 2050
- Plan biodiversiteit 2025 – 2030
- Bomenverordening 2014
- Handboek groen 2024

Vragen en antwoorden
Tijdens en aan het eind van de presentatie zijn er een aantal vragen gesteld en beantwoord. Een aantal vragen is voor de leesbaarheid verwerkt bij de relevante onderwerpen van de tafelgesprekken.

- Geeft een beheerplan extra bescherming van bosplantsoen? De oppervlakte aan groen in West neemt af door allerlei stedelijke ontwikkelingen.
    - *Een beheerplan geeft geen extra bescherming, het gaat over het onderhoud. De vakken die gelegen zijn in de Ecologische Structuur van Amsterdam zijn wel extra beschermd. Ook zijn de beschermwaardige houtopstanden (monumentale bomen) beschermd.*

16:05 – 16:45 Tafelgesprekken

Na de presentatie en vragenronde volgen de tafelgesprekken. Roulerend in groepen wordt actief met de aanwezigen het gesprek aangegaan. Het doel daarvan is om de belangen op vier specifieke onderwerpen op te halen. Deze onderwerpen zijn weergegeven op posters waarop geschreven of getekend kon worden en met post-its opmerkingen konden worden gemaakt. Hieronder volgt de samenvatting per tafel.

Tafel 1 - bomenkap
Tekst poster 1: Soms moeten bomen worden gekapt. We weten dat dit gevoelig ligt. Wat vindt u belangrijk bij het kappen van bomen? Waar moet de gemeente volgens u rekening mee houden?
Bij het onderhoud moeten soms bomen worden gekapt. Omdat ze ziek zijn of om andere bomen meer ruimte te geven. Ook krijgen jonge bomen en struiken meer kans zich te ontwikkelen. Als het beheerplan door het dagelijks bestuur van West is vastgesteld dan hoeft voor het verwijderen van bomen als onderhoudsmaatregel geen kapvergunning worden aangevraagd.

Door het veldbezoek en de uitleg begrijpen de bewoners de noodzaak van het kappen van bomen in bosplantsoen.

Belangen participanten:
Hoe:

- Hou rekening met emoties bij kappen van bomen.

- Als ik geluid van een kettingzaag hoor ga ik altijd kijken. Het gaat dan meestal om het kappen van zieke bomen.

Wat:

- Wees zuinig op beeldbepalende bomen. Maak onderscheid tussen solitaire bomen en bomen bij dunning. Liever geen dikke bomen kappen omdat deze voor bewoners extra waardevol zijn.
- Zorg ook voor diversiteit in boomsoorten.

Afb. 3 In gesprek met de deelnemers bij tafel 1

Tafel 2 – Biodiversiteit, wat nog meer?

Tekst poster: De gemeente zet vooral in om de bosplantsoenen door beheer steeds meer biodivers te maken. Wat vindt u nog meer belangrijk bij het onderhoud van bosplantsoen?

De gemeente vindt biodiversiteit en waardevolle beplanting belangrijk. Maar let ook op andere zaken zoals (sociale) veiligheid, praktische uitvoerbaarheid.

Belangen participanten:

Hoe:

- Zorg voor een goede afweging tussen de verschillende belangen.
- Probeer natuur en recreatie met elkaar te combineren. Op sommige plekken zouden kinderen mogen spelen in bosplantsoen. Maar zorg ook voor rustige plekken, speciaal voor dieren.

Wat:

- Het is belangrijk dat er veel verschillende planten en dieren in bosplantsoen voorkomen..
- Het is belangrijk dat er zoveel mogelijk verschillende planten en dieren voorkomen.
- Laat ook braam en brandnetel staan; dat voorkomt betreding.

Zorg bovendien voor:

- Een plek om te kunnen zitten, zoals een bank van een boomstam.
- Rustige plekken, die zijn ook belangrijk; plekken voor bezinning.

- Let ook op speelmogelijkheden, bijvoorbeeld met scheve bomen. Daar kunnen kinderen in spelen. Of een natuurbelevingspad.
- In de beplantingen komt gelukkig steeds minder vervuiling voor, maar blijft een aandachtspunt.

Vragen & antwoorden:

- Is er plek voor een voedselbos in bosplantsoen?
    - *Bosplantsoen is hiervoor niet zo geschikt, het vergt een ander type beheer. Maar in bosplantsoen kun je ook eten van struiken. Zoals hazelnoten, bramen etc.*

Tafel 3

Tekst poster: Kunt u zich vinden in de manier van informeren tijdens de uitvoeringsfase? Zo nee, heeft u aanbevelingen?

Zie voor de voorgestelde manier van informeren bijlage 1, bladzijde/sheet 8.

Belangen participanten:

Men geeft aan dat informatievoorziening via 'maps' een goede mogelijkheid is om bewoners te informeren. Daarnaast zijn er nog veel aanvullende suggesties gedaan.

Voorgestelde mediumkanalen:

- Bordjes ter plaatse met een QR-code met uitleg wat en waarom werkzaamheden worden uitgevoerd
- Westkrant
- Via Groene bewonersinitiatieven/-verenigingen/vrijwilligersgroepen zoals Willem Levend Groep (actief bij de A10 tussen de Admiraal de Ruiter weg en de Willem Levendstraat), koepelvereniging bij GWL-terrein. Zij kunnen leden via hun nieuwsbrieven informeren.

Inhoudelijk:

- Probeer bewoners vooraf en achteraf te informeren waarom er bomen worden gekapt.
- Misschien is het een mogelijkheid om een video op de website toe te voegen. Met uitleg waarom en hoe de werkzaamheden worden uitgevoerd.
- Geef de criteria aan om al dan niet op korte termijn onderhoud uit te voeren.

Tafel 4, locatie specifiek

Op een kaart zijn alle beplantingsvakken met bosplantsoen in Oost aangegeven. Met kleur is daarop de prioritering van uitvoering aangegeven of waar nog een inventarisatie plaats moet vinden. De gemeente vraagt of er naar aanleiding van deze kaart nog opmerkingen en aanvullingen zijn en of er bewoners mee willen helpen als er bepaalde acties zijn, zoals takkenrillen maken.

Belangen participanten:

- Er is een vereniging 'Vrienden van het Westerpark' die wellicht mee willen werken aan het onderhoud. Gegevens worden uitgewisseld.
- Een deelneemster geeft ook aan mee te willen werken. Gegevens staan op de presentielijst.

Vragen & antwoorden:

- Is het een idee om het Erasmuspark te verbinden met de ESA, met de aansluiting bij Sloterdijk?
    - *Realisatie hiervan betekent een nieuwe inrichting. Dat valt niet onder het beheerplan. Het beheerplan gaat over bestaande bosplantsoenen. Bij herinrichting adviseren de stadsecologen onder andere over het optimaliseren van een robuuste ecologische structuur.*

17:00 – 17:15: Afronding

Na de tafelgesprekken volgt de afronding. Zie bijlage 1, bladzijdes/sheets 11 en 12.
Alle deelnemers worden bedankt voor hun input. Eventuele vragen of aanvullende punten kunnen gericht worden aan Bosplantsoen@amsterdam.nl.

3 Resultaten participatie & beoordeling

Alle vragen en opmerkingen die van invloed kunnen zijn op

1. Het tekstuele deel van het beheerplan
2. De data per bosplantsoenlocatie
3. De implementatie en vervolgcommunicatie

zijn hieronder weergegeven. Daarbij is de vraagstelling uit het participatieplan aangehouden.

Vraag 1: Wat vindt u belangrijk bij het kappen van bomen als onderhoudsmaatregel?

Samengevat vindt men het volgende van belang:

Maak de juiste keuzes tijdens de voorbereiding van de werkzaamheden.

- Zo min mogelijk dikke en/of beeldbepalende bomen kappen.
- Zorg voor diversiteit in boom- en diersoorten.

Beoordeling:
In het beheerplan wordt verwezen naar Plan Biodiversiteit waarin de richtlijnen voor hoogwaardig ecologisch beheer van onder andere bosplantsoen staan. Zie blz. 111-112. Door – waar mogelijk – deze richtlijnen aan te houden wordt ook de diversiteit in fauna vergroot.
Er is geen aanpassing van het beheerplan nodig.

Zeker het eerste jaar lopen ook collega's mee die betrokken zijn bij het (individuele) boombeheer, zoals de toezichthouder en de boomadviseur. Enerzijds om kennis over te dragen over vitaliteit, veiligheid, te nemen maatregelen enz., anderzijds om kennis te krijgen over ecologisch beheer. Zo ontstaat er een brede kennis over het onderhoud van bosplantsoen.

Op basis van ieders kennis en ervaringen, en de richtlijnen uit het beheerplan, wordt de keuze gemaakt welke bomen behouden blijven en welke gekapt moeten worden.

Vraag 2: Wat vindt u belangrijk bij het onderhoud van bosplantsoen?

Samengevat vinden de aanwezigen het belangrijk dat er bij het onderhoud een goede afweging gemaakt wordt tussen biodiversiteit en recreatie (zowel voor stilte als voor spelen of natuurbeleving). Maar combineren kan ook, door bijvoorbeeld van liggende dode bomen zitbankjes te maken.

Beoordeling:
In het beheerplan wordt voor bosplantsoenen onderscheid gemaakt tussen de functies Recreatie, Begeleiding (bijvoorbeeld langs een weg), Natuur en Anders. Deze laatste categorie heeft vooral een visuele waarde. Natuurvakken zijn doorgaans beperkt toegankelijk en liggen in

natuurgebieden. In West zijn daar geen van. Echter, ecologisch beheer is in alle vakken het uitgangspunt, waarbij wordt gestreefd naar het hoogst haalbare in ecologische kwaliteit.
Er is geen aanpassing van het beheerplan nodig.

Vraag 3: Kunt u zich vinden in de manier van informeren tijdens de uitvoeringsfase? Zo nee, heeft u aanbevelingen?

Over het algemeen vindt men de voorgestelde wijze goed, maar het mag uitgebreider.

Hou rekening met emoties bij bomenkap, zorg voor goede uitleg ter plaatse.

Beoordeling:
Ook in andere stadsdelen is de wens geuit voor meer achtergrondinformatie, zowel op de mapskaart als ter plaatse. Omdat inwoners niet altijd de gebruikte mediakanalen lezen, is de gemeente aan het onderzoeken of er verplaatsbare borden met een QR-code gemaakt kunnen worden. Deze kunnen dan tijdens de werkzaamheden geplaatst worden. Via de QR-code is dan informatie te vinden waarom werkzaamheden worden uitgevoerd, wat het doel is (bevorderen biodiversiteit, duurzame instandhouding) en wat de planning is.

Plaats op de maps-kaart een video met uitleg.

Beoordeling:
Bij het ontwikkelen van de maps-kaart gaan we, in samenwerking met de communicatie-adviseurs, onderzoeken hoe we zo goed mogelijk bewoners kunnen informeren, aanvullend op de voorgestelde werkwijze. Deze suggestie wordt meegenomen.

Meerdere mediavormen gebruiken
De participanten dragen verschillende media aan voor communicatie, de exacte lijst is vinden op pagina 7.

Beoordeling:
In een communicatieplan voor de uitvoering wordt gekeken naar de beste manier om bewoners te informeren. De aangedragen suggesties worden door de communicatieadviseurs beoordeeld waar mogelijk opgenomen in het communicatieplan.

Vraag 4: Kent u plekken die speciale aandacht nodig hebben en waarom?

Er worden geen plekken genoemd, maar men wil inzicht in de criteria voor prioritering.

Beoordeling:
In de (nog te onwikkelen) maps-kaart gaan we de criteria voor prioritering opnemen en uitleggen.

Vraag 5: Ontbreken er plekken of staan er plekken verkeerd ingetekend?
Geen opmerkingen

Vraag 6: Zijn er plekken waar u mee zou willen helpen? Zo ja, in welke vorm?

De vereniging 'Vrienden van het Westerpark' willen misschien meewerken aan het onderhoud in en rond het Westerpark. Ook een deelneemster geeft aan mee te willen werken aan het onderhoud.

Beoordeling:
In het communicatieplan wordt opgenomen hoe en wanneer er contact wordt gezocht met potentiële vrijwilligers.

4 Consulterende zienswijzen & beoordeling

Van 28 januari tot 11 maart 2026 is aan tien natuur(beherende) organisaties gevraagd om een adviserende zienswijze in te dienen op basis van twee concept-beheerplannen:

- voor stadsdeel Oost (opgesteld door ecologisch adviesbureau NLAdviseurs); vergelijkbaar met Zuid en Zuidoost
- voor stadsdeel Nieuw-West (opgesteld door ecologisch adviesbureau Copijn); vergelijkbaar met West, Noord en Weesp.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht heeft hierop gereageerd met het advies om invulling te geven aan één van de gemeentelijke taken voor het verbeteren van de waterkwaliteit van het oppervlaktewater in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Hun advies wordt integraal in alle beheerplannen bosplantsoen opgenomen met de volgende maatregelen:

- Verwijderen en afvoeren van maaisel en bladeren om te voorkomen dat dit organisch afval in het oppervlaktewater terechtkomt.
- Verwijderen van overhangende takken boven het oppervlaktewater om bladval en schaduwwerking tegen te gaan.
- Opstellen van een doelbewuste licht/schaduwgradiënt voor bosplantsoenen langs het water. Het Waterschap streeft naar meer openheid in de bosplantsoenen in de eerste 3-5 meter vanaf de waterlijn. Deze maatregel draagt significant bij aan ontwikkeling van emerse en oeverplanten wat bijdraagt aan de waterkwaliteit en biodiversiteit.
- Prioriteer het uitdunnen aan de waterzijde (selectief wegnemen van kroonprojecties boven open water) en stimuleer verjonging verder landinwaarts. Zo blijft de bosstructuur intact, maar worden schaduw en bladval naar het water beperkt.
- Toevoegen aan de monitoringschecklist: een geleidelijke overgang van de oever naar de bosplantsoenen. Een oever vol met bomen is niet goed voor de waterkwaliteit.

Schenk extra aandacht aan de stabiliteit van bomen in de natste zones langs het water. Bomen langs water hebben het risico wortelrot te krijgen. Dit kan ertoe leiden dat de bomen instabiel worden en omvallen.

Bijlage 1 – plenaire presentatie & toelichting

Losse bijlage als pdf.